

Abonamentul:

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frc., $\frac{1}{2}$
an 9 frc., $\frac{1}{4}$ an
4 frc. 50 cm.

Foia apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Inserțiuni:

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oară 12 fl., a treia
oară 10 fl.

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirei”
în
Blaj.

Foaie bisericească-politică.

Anul XVI.

Blaj, 19 Aprilie 1906

Numărul 16.

A P E L

cătră alegătorii Români din Ungaria.

Frați alegători! Hristos a înviat!

Iară suntem chemați la urna electorală!

Mare și grea datorință cetățenească avem să împlinim, de aceea comitetul executiv electoral vine cu acest apel cătră toți membrii partidului nostru, spre lămurirea situațiunei și spre orientare în preajma alegerilor dietale.

Dacă politica țării ar fi avut o evoluțiune normală, am fi convocat conferința electorală a partidului. Însă, pe cum în deobște este cunoscut, desvoltarea evenimentelor politice au luat un curs anormal, și s'a statornicit o încurcătură cu sfârșituri neprevăzute, numită criză politică: ne aflăm între împrejurări silnice, cu vremea scurtă, și cu pregătirile neamănat de lipsă pentru lupta electorală, ce ni-se impune, putem zice, că prin surprindere, și așa suntem nevoiți a abzice de planul de a convoca conferința electorală.

Aceasta de altfel o putem face cu atât mai ușor, pentru-că în privința programului național, și în ceea ce privește ținuta principală și tactică a partidului, nu s'a ivit nici o strămutare, nici un moment, care se reclame o nouă decisiune a conferinței naționale.

Enunțăm, că partidul nostru național stă neclintit pe temeiul programului său politic, și pe baza acestui program intrăm în lupta nouă electorală.

Constatăm cu mândrie, că unul dintre punctele principale din programul național, accentuat și în proiectul de adresă al deputaților nostri naționaliști, **sufragiul universal fără restrângere și secret**, a aflat în sfârșit și aprețiarea Coroanei, și toate partidele politice din țară, vrând-nevrând, trebuie să se preocupe de el, iară guvernului actual i-a fost impus în mod espres realizarea lui, așa că scopul de căpetenie al acestui guvern de tranziție este alcătuirea reformei electorale pe temeiul votului universal.

Astfel chemarea principală a parlamentului, ce se va alege acum, va fi crearea unei legi electorale, așa că prin această reformă să se poată apoi convoca o dietă nouă, care fiind espresiunea opiniunei publice a cetățenilor țării, să fie competentă a rezolva cestiunile de mare însămnătate pentru patrie, pentru armată, pentru bunăstarea cetățenilor, pentru bunul mers al afacerilor publice politice.

În special așteptăm dela o dietă astfel alcătuită, **rezolvirea dreaptă, echitabilă a cestiunei naționalităților, fără de care nu poate fi vorbă de pace, de progres, de**

bunăstare obștească în patria noastră poliglotă, Ungaria. De aceea o lege electorală, care ar aduce favoruri și foloase politice exclusiv numai unei rase, în paguba naționalităților nemagiare, nu numai că ar fi nepatriotică, în detrimentul țării, ci ar fi deadrechtul batjocorirea ideilor sfinte de libertate, dreptate și egalitate a cetățenilor din aceeași patrie.

Va pricepe prin urmare fieși-care membru sincer al partidului național, că aci e vorba de drepturile cele mai sfinte ale popoarelor, de libertatea, de viața politică a cetățenilor.

Urmează deci ca o mare și grea datorință, pentru fieș-care membru al partidului nostru național, să-și deie bine samă, că dela purtarea lui la alegerile, ce ne stau înaintea, atârnă soartea lui, a familiei românești, a neamului întreg!

Oara deșteptării sună, frați alegători, și pentru poporul românesc, și când e chemat la alegere, să știe, că dela votul său atârnă politica țării, mergerea spre bine sau căderea spre rău a vieții sale.

Ne adresăm prin urmare cu toată încrederea, cătră DVoastră, cu frățească rugare, *ca numai pe candidatul partidului nostru național să vă dați votul!*

În această luptă grea, pentru drepturile noastre sfinte naționale, avem ca tovarăși credincioși pe frații Sârbi și Slovaci, așa, că pe lângă interesele comune, pentru cari ne luptăm cu puteri unite, fie-care partid își are și își rezervă programul său propriu de acțiune politică, liber și neatârnat. Ni-se impune deci, ca în cercuri electorale amestecate să ne ajutăm împrumutat.

Iară în cercuri, unde nu avem candidat național, numai aceluia să-i dați încredere prin votul DVoastre, carele va fi admis din partea delegațiunei electorale a comitetului, constituit cu sediul în Arad, pe cum veți afla din avizul publicat în toate foile noastre naționale.

Noi ne-am îngrijit, ca pentru fie-care cerc electoral să putem recomanda un candidat vrednic de încredere, carele în conțelegere cu factorii locali competenți, să susțină cu demnitate steagul partidului național, spre binele și cinstea iubitului nostru popor românesc.

Lista candidaților se va publica în foile naționale deodată cu acest apel.

Înainte, fraților, cu bărbătească hotărîre la împlinirea datorinței noastre naționale-patriotice!!!

Înainte cu Dumnezeu!

Hristos a înviat!

Budapesta, 10 Aprilie 1906.

Comitetul electoral executiv al partidului național român.

A P E L

cătră alegătorii Români, Slovaci și Sârbi.

Iubiți alegători!

Suntem în preajma alegerilor de deputați. Ni-se deschide din nou prilejul, ca sa ne spunem cuvântul conștient asupra afacerilor publice și să pretindem cu toată puterea validitatea *principiilor* depuse în programul nostru, cari singur sunt în stare să garanteze înflorirea țării și fericirea tuturor popoarelor. Un punct cardinal al acestui program este votul universal secret, după comune, care este chemat să facă posibilă validitatea tuturor forțelor din țară. Alegerile aceste vor avea să decidă asupra sorții votului universal secret. Și noi înaintea tuturor altor partide politice din țară am pretins acest drept. Am pretins însă și pretindem votul universal secret adevărat și nefalsificat.

Pretindem ca și minoritățile să fie reprezentate în Dietă, în proporția numărului alegătorilor. Pretindem, ca cercurile electorale să fie după dreptate împărțite. Pretindem, ca alegătorilor să li-se dea posibilitatea de-a vota liber, ca Dieta să fie adevărata expresiune a voinței poporului. Pretindem aceste lucruri pentru că numai așa vor putea cetățenii să-și spună dorințele lor asupra tuturor chestiunilor dela cari depinde soarta lor.

Pretindem, ca chestiunea naționalităților să fie rezolvită pe baza dreptății și a egalității. Nerezolvarea acestei chestiuni de cea mai mare importanță împiedecă rezolvarea multor altor chestiuni arzătoare; împiedecă nu numai dezvoltarea socială și culturală, ci și cea economică a țării. Într'un cuvânt împiedecă totul.

Iubiți alegători!

Acum, când noi Românii, Slovaci și Sârbi înțrăm cu puteri unite în lupta electorală, facem acest lucru mânați de principii mărețe și de adevărată iubire de neam și de patrie.

Nu luptăm noi numai pentru noi, ci lucrăm pentru fericirea și libertatea patriei noastre, luptăm pentru fericirea și libertatea tuturor cetățenilor.

Dorim, ca în această țară să nu fie nici un cetățean, nici o naționali-

tate nemulțumită și neîndreptățită! Convingerea noastră și datorința față de patrie și față de noi înșine ne impune această luptă. Aceasta este singura cale, care duce la libertate, frățietate și egalitate adevărată și nefalsificată.

Avem puternică convingere, că aceste principii ale noastre vor triumfa. Iar dacă s'ar întâmpla, ca să ne înșelăm în credința noastră: cel mult nu noi vom fi răspunzători înaintea istoriei.

La luptă deci fraților! Votați cu acei candidați, pe cari vii recomandă partidele naționalităților înfrățite.

Budapesta, 10 April 1906.

Clubul parlamentar al naționalităților.

Candidații partidului național:

I. Com. Albai-inferioare.

1. Ighiu: Dr. Alexandru Vaida-Voevod.
2. Vințul-inf.: Dr. Iuliu Maniu.

II. Comitatul Arad.

3. Boroșineu: Dr. Ioan Suciu.
4. Chișineu: Ioan Russu-Sirianu.
5. Iosașel: Dr. Nicolau Oncu.
6. Radna: Vasiliu Goldiș.
7. Pecica: Dr. Aurel Novac, Pecica.
8. Siria: Dr. Ștefan C. Pop.
9. Sânt-Ana: Dr. Iustin Marșieu.

III. Com. Bistrița-Năsăud.

10. Năsăud: Dr. Victor Onișor.

IV. Com. Bihor.

11. Aleșd: Dr. Coriolan Pop.
12. Beiuș: Dr. Ioan Ciordăș.
13. Tinca: Dr. Aurel Lazar.
14. Ceica-mag.: Dr. Nic. Zigre.

V. Com. Cenad.

15. Nădlac: Aurel Șuluț.

VI. Com. Făgăraș.

16. Făgăraș: Dr. Iancu Meșian.
17. Arpaș: Dr. Nicolae Șerban.

VII. Com. Hunedoara.

18. Baia-de-Criș: Vasile Dămian.
19. Orăștie: Dr. Aurel Vlad.
20. Dobra: Dr. Ștefan Rozvan.
21. Hunedoara: Dr. Victor Bontescu.

VIII. Com. Caraș Severin.

22. Bocșa: Coriolan Bredicean.
23. Caransebeș: Dr. Ioan Sirbu.
24. Oravița: Coriolan Bredicean.
25. Lugoj: Dr. George Popoviciu.
26. Zorlenț: Dr. Aurel Vlad.

IX. Com. Sătmar.

27. Șomcuta-mare: Dr. Ales. Vaida-Voevod.
28. Megieșul-auriu: Dr. Ioan Erdélyi.
29. Crașau: Constantin Lucaciu.

X. Com. Sibiu.

30. Christian: Dr. Nicolau Comșa.
31. Sebeș: Dr. Liviu Leményi.
32. Ocna: Dr. Aurel Gosma.

XI. Com. Sălajului.

33. Cehul-Silvaniei: George Pop de Băsești.
34. Tășnad: Dr. Coriolan Steer.

XII. Com. Solnoc-Dobâca.

35. Lăpușul-ung. Dr. Vasiliu Lucaciu.
36. Iclodul-mare: Dr. Ioan Vaida-Voevod.
37. Ileanda-mare. Dr. Teodor Mihali.

XIII. Com. Timiș.

38. Ciacova: George Breban.
39. Becicherecul-mic: Dim. Birăuș.
40. Lipova: Dr. Constantin Missiciu.
41. Recaș: Ioan Pepa.
42. Moravița:
43. Sasca-montană: Dr. Aurel Novac, Biserica Albă.

XIV. Com. Torontal.

44. Béga-Szt.-György: Vichenție Petroviciu.

Cătră alegători români din cercul Vințului inferior.

Frați Români!

Din Blaj, din preajma câmpului libertății, din acest cuib mic, dar stup temut de viață și energie națională, după cum îl numește Ioan Gorun, în una din scrierile sale, din acest leagăn al culturii românești cum îl numește un alt scriitor de seamă, grăim astăzi cătră voi cinstiți alegători din întreg cuprinsul țării.

Dacă e să ne jeluim de ceva astăzi, în aceasta vreme de grea cumpănă pentru noi și pentru țară, este că nu ne-a dăruit Dumnezeu glas de tunet; pentruca cu glas de tunet să chemăm la viață pe tot insul, în al cărui suflet mai licărește un dram de vrednicie și un picur de nădejde. Dacă e să ne jeluim de ceva astăzi, când de nou suntem chemați la urnă, pentruca cu votul nostru să pecetluim soarta vremilor viitoare, ne jeluim, că ne lipsește aceea putere de lumină, care ca și un fulger din senin să pătrundă toate mințile și să lumineze mândru calea, ce duce la izbândă.

Dar e bun Dumnezeu de sus, și El a potrivit așa, că ceea ce ne lipsește noauă să nu vă trebuiască voauă cinstiți alegători!

Căci nu trebui glas de tunet, pentruca să chiami la viață un neam, ce ține la vrednicia lui, și nu trebuie facile de fulger pentruca să deschizi ochii unui popor, ce și-a luat drumul spre soare. Pildă vie ne sunt alegătorii dela Sebeș, cari până într'unul au votat cu candidatul român, mântuind astfel cinstea steagului și unind sentimentele noastre a-le tuturor pentruca într'un gând să inplorăm pentru iei din tot tremurul și cutremurul inimii noastre binecuvântarea ceriului.

Dar și în alte părți s'au ținut bine Românii noștri și numele lor să poartă cu drag astăzi din gură în gură și din om în om.

Oameni, pe cari afară de satul lor poate nime nu i-a cunoscut, astăzi sunt cunoscuți de întreg neamul românesc din hotară în hotară, pentru dragostea lor de neam, pentru bărbăția lor, pentru că au știut și au vrut să ție mai mult la mândria ființei lor de români, decât la arginții lui Iuda.

Au fost și uscături nu-i vorbă în codrul vânos al oamenilor de bine, căci vorba lui Coșbuc: „Dacă ai spre soare drumul, Umbra este-n urma ta“.

Dar umbra trebui să dispară dinaintea soarelui, și soare mândru este ținta luptelor noastre: libertatea, fericirea și înaintarea noastră!

Și de aceasta țintă pătruși sunt până în bairile inimii lor toți candidații comitetului nostru național, pentru aceasta țintă trebui să-i sprijinim pe ei și să-i ridicăm în strălucirea curată a soarelui, ce ne calăuzește, pentru că orbiți să se dea înapoi toți vrăjmașii neamului românesc.

Între cei aleși, avem bucuria și noi Blăjenii, să vă putem recomanda pe unul, a cărui mândre și minunate însușiri, vor fi de mare preț în sfatul conducătorilor noștri, ajunși la cârma neamului.

Este dl Dr. Iuliu Maniu: frumuseță intrupată de cinste și vrednicie, apostol neobosit al gândirilor mărețe, stâncă de granit în fața uneltirilor pismașel!

Vi-l dăm voauă pe cel mai bun al nostru, fiți vrednici de cinstea, ce V'o facem!

Mai ales voi, preoți și învățători români; cari în cursul vremurilor trecute, v'ați câștigat cel mai înalt renume pentru apărarea bărbătească a drepturilor noastre, voi, pe cari bardul nostru național Andreiu Murășanu, v'a făcut nemuritori în cele mai nemuritoare versuri:

„Preoți cu crucea-n frunte,
Căci oastea e creștină“,

grijiți și vă trageți bine sama, să nu schimbați renumele în poreclă de rușine.

Vouă vi-să incumbă o datorie dublă, căci voi aveți în mână nu numai cinstea zilelor de astăzi, ci și a timpurilor trecute.

Sunetul monedei să nu pătrundă la urechile voastre, uneltirile celor răi, să nu vă spurce haina, căci aceea haină o privim cu reverință și pietate, aceea haină este a noastră a tuturor, iară voi sunteți numai purtătorii ei.

Iară voi, cei mulți alegători, gândiți-vă, cumpaniți bine și nu uitați, că:

„Tot una e dacă-ai murit
Flăcău ori moș îngârbovit,
Dar' nu-i tot una leu să mori,
Ori căne înălțuit.“

Stefan Pop, canonic, metropolitan. Iuliu Brut Hodosiu, directorul „Patriei“. Aurel C. Domșa, redactorul „Unirii“. Stefan Roșian. Dr. Vasile Suciu. Dr. Dănilă Szabo, avocat. Dr. Alexandru Pop. Dr. Eugen Solomon. Vasiliu Suciu. Dr. Cornel Ordace.

Preoțimea și alegerile dietali.

Trăim vremuri grele și hotăritoare față de viitorul nostru național, pentru că e vorba de crearea sufragului universal, pe care guvernul pe cum s'ar vedea din declarațiunile sale, l'ar crea astfel, încât de o parte să convină, respective să apară, că convine recerințelor timpului modern, postulatelor veacului nostru; dar de alta să servească ideii de stat maghiar.

Din această cauză nouă față de această afacere nu ni-ar fi iertat a rămânea nepăsători, ci din contră ar trebui să ne afirmăm cât mai tare, ca să ni se vadă dorințele și aspirațiunile, ceea ce nu mai așa s'ar putea face, dacă am alege cât mai mulți bărbați de caracter constant.

Spre care scop ar fi de dorit doue lucruri și anume — ca cei competenți a da directiva, să o facă de timpuriu, nu atunci când alții au angajat alegătorii noștri; să cutriere și ai noștri cercurile electorale — ca bietul popor — până a nu face agitație cei cu scopuri unilaterali, — să aibă prilej a auzi rostul conducătorilor săi; — și fiindcă orice acțiune își imprumută fața dela modul cum să execută, de aceea să delăturăm debaterile asupra procedurii ce ar fi de urmat, ci de am decis activitatea, să ne grupăm cu toții în jurul ei, lucrând cât să poate mai intensiv. Candidând nu numai în cercurile unde avem speranțe de reușită, ci în toate locurile, unde e un număr respectabil de alegător. — *Scopul luptelor nu e numai alegerea, — ci este ca dorințele și postulatele noastre naționale — să se facă cunoscute și în cătunul cel mai sărac; ca să vadă căți sunt alegătorii cari au vederi deosebite, — de cei ce poartă cârma.*

În acest respect însă problema cea mai grea, oare preoțimea.

La acesta o obligă 1. Rolul tradițional de conducători firești. 2. caracterul preoțesc 3. obligământul ce le are față de națiunea română. 4. Îmbunătățirea sortii materiali de mult dorite.

Am afirmat, că la acesta o obligă rolul de conducător.

Este de obște cunoscut, că poporului nostru îi lipsește, elementul conducător — inteligența și proprietarii mari.

Din aceea cauză — poporul nostru, — nu de azi — sau de ieri; ci de veacuri și-a pus soartea în mâinile preoțimii.

Iar preoțimea — din străvechi timpuri a purtat aceasta rolă nu numai cu bărbăție, ci și cu abnegațiune.

Ca urmași a acelei preoțimii, care în istoria luptelor politice și-a câștigat așa onorific nume — nu ne este iertat a sta la îndoială. *Și fiindcă azi lupta să poartă la alegeri — acolo în fruntea poporului trebuie să fim.*

La aceasta pe cum am zis mai sus ne obligă și caracterul preoțesc.

Este netăgăduit, că preotul trebuie să exceleze în virtuți.

Apoi — nu poate nega nimeni — că o virtute distinsă este și iubirea de limbă și națiune. Apoi fiind aceea o virtute — trebuie să o manifesteze cu toate ocaziunile ce i-să ivesc; apoi după ce lupta electorală e o luptă pentru existență, drepturi și egalitate, păcătuște acel preot — care să arată, față de ea nepăsător — ori lucră contra exis-

tinții și drepturilor naționalității sale — ori în contra egalității cetățenilor statului.

Cu atât mai vârtos, că preoțimea dă-torește peste măsură mult naționalității, — respective națiunii române.

Este cunoscut, că cei mai mulți cari s'au înălțat la treapta preoțescă, sunt eșiți din sinul țărânilor sau a preoților cu puține mijloace materiale. Și dacă ei au putut să se ridice la această treaptă onorifică, aceasta au de a o mulțami nu numai părinților cari i-au crescut, ci institutelor noastre culturale, cari foarte mult i-au sprijinit.

Ei bine, acum dacă acest popor ni-a crescut în gimnaziile sale mai fără taxe, ni-a provăzut între păreți acelora cu căldură și instrucțiune gratuită, ni-a dată de hrană pâne pământescă și spirituală, acum să sprijinim pentru parale orice guverna inimic așezimintelor noastre culturale? Să nu uităm de mama noastră spirituală, care ni-a purtat pe brațele științii și din pieptul căreia am supt laptele — care ni-a făcut apți de a fi ceea ce suntem? Dacă acest popor s'a îngrijit — ca noi, ca elevi seminariali, să avem hrană trupeză și sufletească îmbrăcăminte pentru trup și suflet, acum să dăm mâna cu acei cari ar voi să schimbe caracterul acelui institut, ce ni-a fost mamă bună și ni-a nutrit la sinul ei?

Institutele noastre pentru noi s'au supus abnegațiunii și lipselor, și noi — când e vorba de ele, să nu fim apți de abnegațiune — fără să ne degradăm la rola de marfă de vânzare?

Participarea noastră la alegeri — conform intereselor națiunii noastre, o pretinde chiar și îmbunătățirea sortii noastre.

E cunoscut, că azi preoțimea e cuprinsă de nerăbdare față de regularea congruei — și pe dreptul, starea excepțională în care să află preoțimea noastră față de alte confesiuni — e de așa, încât merită ca să se ocupe cu ea — și să se silească a o îmbunătăți.

Numai cât procedura pe care merg, durere! cei mai mulți preoți, e cu totul neiertată și nefolositoare cauzei. E drept, că făcând serviții electorali — unii își asigură un ajutor mai mare din competența celorlalți frați, dar cui îi poate tigni de astfel de ajutor, cui îi face cinste? Pe care nu-l muștră inima pentru ei? Dar prin aceasta să îmbunătățește starea clerului? Eu zic, nu. Pentru că cu cât cineva devine mai servil, statul devine mai puțin pretenziv — și la urmă — ori cât e de servil cineva; totuși — se află un punct, unde nu să mai poate înțelega cu auctoritatea statului; și își pierde ajutorul.

Îmbunătățirea adevărată ar fi nu mai în cazul, când s'ar regula definitiv congrua, aceasta însă ar putea-o urgita — un număr de deputați de ai noștri, pentru că orice guvern, care pe cât timp în preoțime află un sprijin electoral, va amâna regularea ei, ca să-și poată forma cât mai lung timp din preoțime, corteși și votați.

Pentru aceea nici cum nu convine cu interesul bine priceput a congruării — ca preoțimea să devină toporiștea unui guvern; care din ce vede, că îi servește scopului său din ce devine mai pretensiv — și amână regularea ei, ca se nu-și scape mușteriii. Fără ar trebui să luptăm, ca dorințele noastre — să se valideze — și afirm —

prin deputați aleși de noi în dieta țării. *Deci fraților, fiți preoți și bărbați, și nu robi, — pășiți pe urmele înaintașilor — și nu vă desbrăcați de virtutea dragostii nației care v'a crescut.*

— f. —

REVISTE.

Italia. De o vreme încoace e cercată mereu de mari dureri și nefericiri. Ne e proaspăt în minte încă cutremurul de pământ din Calabria, carea a zdrobit sate întregi și a omorât mulțime de oameni; și iată o altă nefericire a căzut asupra Italiei, prin erupțiunile Vezuului, cel mai mare vulcan din lume. De două săptămâni Vezuul e într-o ferveare continuă, toată împrejurimea lui e în o spaimă și groază de moarte. Rîuri de lavă cu stânci întregi se ridică și se revarsă ca niște șuvoie cutropitoare peste câmpurile din împrejurime. Locuitorii și-au părăsit avutul și satele, fugind ca să-și poată scăpa viața. Satele și orașele mai aproape sunt amenințate cu perire totală, chiar și orașul Neapoli e cuprins de groază. Orașul Bosco-Trecase a fost îngropat cu desăvârșire de lavă. Acolo, unde cu vre-o câteva zile de asta, era atâta viață și frumuseță naturală, astăzi nu mai e decât un șes de piatră, acoperit cu cenușă. — Noaptea toată împrejurimea Vezuului e luminată de un foc uriaș, oamenii nu dorm și cu toții stau gata de fugă, fumul cu duhoare de pucioasă a stricat aerul, așa că oamenii să înecă în el. În noaptea de 10 April, pârții gurii vulcanului s'au prăbușit în lăuntru, dar în clipa următoare trei guri noue s'au deschis în trei părți a muntelui, și fiecare gură deosebit aruncă foc și fum. Orașul Tore-Anunțato încă e amenințat să fie acoperit de lavă, toți locuitorii l'au părăsit. E un vaiet, un plâns și o miserie de neînchipuit. În urma cenușei ce o aruncă Vezuul, intunerecul e așa de mare, că ziua abia poți vedea la 50 de pași. Cenușa cade așa de deasă, că chiar și în Neapoli s'au surpat sub greutatea ei mai multe edificii.

Regele și regina Italiei a eșit la fața locului, încurajând și mângâind pe cei nefericiți.

Expoziția generală dela București.

Facem cu plăcere loc acestui comunicat: Dl ministru ung. de interne a adresat Comitetului central al „Asociațiunii” din Sibiu o scrisoare datată din 11 Aprilie a. c., prin care declară, că în vederea neînțelegerilor ce le-a avut de urmare ordinațiunea Nr. 146 din Martie a. c., prin care „Asociațiunea” a fost oprită dela aranjarea Pavilionului

etnografic al Românilor din Ungaria la Expozițiunea generală română din București, — se vede îndemnat a enunța, că este învoit ca „Asociațiunea” sau alte societăți să împrumute obiectele ce le posed Comisariatului general în scopul de a le expune și ca particularii să participe la Expozițiune; oprește numai ca societățile să figureze ca expozanți. Cere mai departe, ca să nu se expună obiecte de caracter demonstrativ contra statului ungar. Această revenire a guvernului asupra nefericitei ordinațiuni a dlui Kristóffy, care a provocat atâtea nemulțămiri, credem că va face o bună impresiune atât dincoace cât și dincolo de Carpați.

Noutăți.

Știri personale. Escelența Sa Mitropolitul Victor a plecat Marți sara la Budapesta, fiind însoțit de protonotarul Iacob Popa.

Hymen. Iosif Orga, cleric abs. și comp-tabil șef la „Selagiana” din Jibou, anunță logodna sa cu dsoara Valerica Uilăcan, fca canonicului Ales. Uilăcan din Blaj. — Sincere felicitări!

Asociațiunea la sate. Contrar notiții publicate în numărul trecut, suntem autorizați a aviza, cumcă despărțământul Blaj nu va putea ținea Duminecă proiectata prelegere economică la Pețelca.

Convocare. Despărțământul „Făgăraș” al Reuniunii învățătorilor din Arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, conform §-lui 21 din statute își va ținea adunarea de primăvară la 13 Maiu st. n. a. c. în comuna Pojorta, la care avem onoare a invita P. T. membrii și binevoitorii școlii populare.

Masa studenților academiei din Cluj a primit dela Cassa de păstrare din Kapolnok-Monostor 20 cor. Alesandru Pokol 50 cor. „Sasca-montană” 10 cor. „Sălăgiana” 50 cor. „Economia” Cohalm 40 cor. Dr. Vasile Hossu, Episcop 20 cor. Ștefan Havași Oășanu 100 cor. „Albina” Sibiu 200 cor., „Silvania” Șimleu 1000 cor. — Dr. Iuliu Florian, rectorul mesei.

Necrocire. Ni-se comunică următoarele: În ziua 14 Martie, două surori din comuna Retiția și un copil de 15 ani, venind către casă dela târgul de săptămână a Huedinului, pe drum dela Mărgau spre Retiția, i-au ajuns un vânt puternic, mestecat cu zăpadă, așa, încât n'a putut pași mai departe, și amândouă lângă oialtă au murit. Copilul a scăpat, dar i-au dejerat degetele dela mâni. Le deplâng bărbații și o grămadă de copii.

Expoziție de copii. Pe cum aflăm, comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din Sibiu, în ședința sa, ținută în 6 Martie n. c. la propunerea secretarului Reuniunii dl Vic. Tordășianu, a luat hotărîrea de a aranja în frunțașă comună Apoldul-românesc o expoziție de copii, prima de acest fel la noi. Scopul urmărit este de a se da medicilor români din comitat, cari au să formeze juriul expoziției, privilegiul potrivit de a afla prin studii comparative dezvoltarea fizică a copiilor, condițiile de traiu ale țaranului, alimentația, ocupațiunea, curățenia, locuințele, îmbrăcămintea, starea sanitară ș. c. l. cari condiționează puterea de viață a generațiunilor viitoare. Cu un cuvânt expoziția va servi drept mijloc pentru aflarea defectelor, cari cauzează marea mortalitate

a copiilor cum și a remediilor de luat pentru împedecarea relelor. Expoziția se va ținea a 2-a zi de Rosalii și va fi împreunată cu distribuire de premii în bani, ce se vor decerne mamelor harnice și cari poartă deosebită îngrijire pentru dezvoltarea prinoasă a copiilor lor.

Aviz. Luni în 23 crt. n. se vor reincepe prelecțiunile la școala civilă de fetițe din Blaj, ne mai ivindu-se nici un cas de scarlatină.

Mulțămîta publică. Subscriții în numele curatoratului parohial gr.-cat. din Zlatna, își țin de datorință a da mulțămîta publică și recunoștință pentru lucrările îndeplinite cu jertfe spre mărirea lui Dumnezeu: 1. Reuniunii femeilor române gr.-cat. din Zlatna, a carei doamnă presidentă este Doamna Elena V. Albini, pentru 100 cor., date cu ocazia pictării bisericei, ca adaus la cele 364 cor. 60 fil. esoperate dela înaltul erariu regesc ca patron, pentru văruiul sf. bisericei pe din lăuntru. 2. Doamnei Mărioara Moldovan, care ca membră a Reuniunii a donat un stichar în preț de 20 cor. 3. Domnișoarei Elena Olariu, care a pregătit din materialul procurat cu 20 cor. îmbrăcăminte pentru 4 ministranți gratuit. 4. Landă neperitoare să cuvine membrilor Reuniunii, cari spre ajungerea scopului au asigurat deja un fond nealienabil peste 1500 cor. în decurs de ani dela existența sa; din averea sa a cumărat 10 acții dela „Economul” din Cluj și s'a cumpărat ornate pentru funcțiunile funebrale, în preț de 90 cor. 5. Întru mărirea lui Dumnezeu, fruntașul Ioan Luca Ebergényi, a procurat o sf. Evanghelie cu 74 cor., iar Ștefan Tanislav, un Liturgier nou cu 9 cor. Pentru ornatele sacre procurate cu 240 cor. au contribuit: George Serobote 40 cor., Ioan Luca Ebergényi 20 cor., Serobote Ioachim 5 cor., Iuliu Pop. 5 cor., Daniel Farkas 4 cor., Mihail Moldovan, 5 cor., Ludovica Ianc, Nicolae Ianc și Ana Tanislav, câte 2 cor. și Maria Bosca 1 cor. Pentru aceste fapte, cari produc emoție și însuflețire, ca credincioșii să cerceteze cu zel sionul pămăntesc, îndreptându-și mintea și inima spre sionul cereș — toți acolo să-și afle răsplata meritată. — Iuliu M. Montani, paroh-protopop. Ioachim Serobote, curator primar.

Necrolog. Joi în 12 crt. a fost aduse la Blaj pentru vecinică odihnă rămășițele pămăntesti ale Văd. *Teresia Ciacian* nasc. *Rozor*, moartă în Alba-Iulia, după scurtă suferință, în al 69. an al etății. — Trimitem familiei repansatei adănc simțite condolențe.

† *Ana Chișierean* n. *Alutan*, soția preotului-canelan din Făgăraș Dem. Chișierean, după suferință îndelungată, împărtășită cu S. Taine, s'a mutat la cele eterne în 10 Aprilie st. n. în anul al 69 al etății și al 47 al fericitei sale căsătorii.

În veci amintirea ei!

Proprietar, editor și redactor răspunzător:
Aurel C. Domșa

Tusă!

Cine nu să îngrijește de
tusă păcătuște contra sa.

Caramelle
de piept
ale lui Kaiser

cu 8 brazi

probate de medici și reco-
mandate contra tusei, ră-
celei, guturaiului. 4512
recunoștințe dovedesc efec-
tul minunat al acestei me-
dicinii. — Un pachet costă
20 și 40 fil. și să pot afla
la farmacia Carol Schiessl
— Blaj. (19) 2—82